

RSMH:s förbundsordförande:

Ingen ska riskera att falla mellan stolarna

När jag tänker tillbaka på den första januari 1995 när psykiatrireformen genomfördes, tänker jag på vilken förändring den innebar för alla de personer som setts som kroniskt sjuka och varit helt institutionaliserade under förnedrande omständigheter på Beckomberga och Säter. Reformen innebar ett helt nytt synsätt i samhället, från att se människor som mentalsjuka till att börja prata om psykisk ohälsa och till att hjälpa individer till ett värdigt och friare liv. Alla skulle ha en självklar plats som samhällsmedborgare och socialpsykiatrin byggdes upp.

Men idag finns behov av en ny psykiatrireform. För samarbetet mellan socialpsykiatrin, psykiatrin, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och – för de unga – skolan, fungerar ofta alldeles för dåligt. Att vara sin egen projektledare när du mår psykiskt dåligt är svårt, och det ansvaret ska inte heller läggas på anhöriga. Funktionen Personligt ombud finns men kan inte hjälpa alla.

Ingen ska falla mellan stolarna och en helhetssyn krävs. Därför har vi inom Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, RSMH, börjat diskutera vilka lösningar som behövs för att förbättra samordningen, och en del idéer finns att läsa under »Aktuellt« på vår hemsida. Själv brinner jag särskilt för tre saker:

- **Team med samlad kompetens.** Socialpsykiatrin, psykiatrin, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och – för de unga – skolan behöver samarbeta runt individen. För att underlätta samordningen behöver kanske socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen skrivas om till en egen lag, om ingen hittar någon smidigare lösning.

»Att vara sin egen projektledare när du mår psykiskt dåligt är svårt, och det ansvaret ska inte heller läggas på anhöriga.«

- **Samordning ska vara bindande.** Det står visserligen i lagen att Samordnad Individuell plan, SIP, ska ges till alla som behöver det. Men idag kan brukaren inte själv kräva SIP. Det borde ändras. SIP borde vara bindande och förenat med sanktioner när kommunen eller regionen inte följer lagen. Dessutom kan det behövas extra resurser för att få SIP:arna att bli bättre.
- **Ny myndighet för psykisk hälsa.** Psykisk ohälsa berör många områden i samhället, allt från sociala insatser och vård till bostäder, arbete och privatekonomi. Därför behövs en ny myndighet som tar ett helhetsgrepp kring psykisk hälsa. I utredningen SOU 2018:19 föreslås att Folkhälsomyndigheten ska ha den samlade rollen, men jag tycker att Sverige behöver gå ännu längre.

I maj fortsätter diskussionerna om vilka lösningar vi ska presentera och du som är medlem i RSMH är redan nu varmt välkommen att bidra med dina synpunkter!

/ Barbro Hejdenberg Ronsten,
förbundsordförande RSMH